

اندیشه سیاسی امام خمینی (ره) در عرصه زمان و مکان

پژوهشکده نظریه‌پردازی سیاسی و روابط بین‌الملل نشست با عنوان اندیشه سیاسی امام خمینی (ره) در عرصه زمان و مکان با سخنرانی یحیی فوزی برگزار می‌کند. این نشست دوشنبه ۱۱ خرداد ۹۴ از ساعت ۱۰ تا ۱۲ برگزار می‌شود. همچنین به همت همین پژوهشکده سخنرانی‌ای با عنوان «امام خمینی و فلسفه سیاسی انتظار» برگزار می‌شود. سخنران این نشست داود مهدوی‌زادگان است. این نشست سه‌شنبه ۱۲ خرداد ۹۴ از ساعت ۱۰ تا ۱۲ خواهد بود. این نشست‌ها در محل سالن اندیشه واقع در بزرگراه کردستان، خیابان ایرانشناسی (۶۴)، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار می‌شود.

نگاه دیروز سالروز تصویب قانون تاسیس دانشگاه تهران بود

دانشگاه پر حادثه

فرهیختگان ۱ روز هشتم خرداد در تقویم تاریخ ایران معاصر ششاید بیشترین لحاظ علمی روز مهمی باشد تا تاریخی. اما در این روز قانون ایجاد و تاسیس نهادی به تصویب مجلس شورای ملی رسید که خود یکی از مهم‌ترین زمینه‌سازهای اتفاقات تاریخی تا هم‌اکنون بوده است. در سال‌های پس از هشتم خرداد ۱۳۱۳ در هر اتفاقی که به‌گونه‌ای در تاریخ ایران معاصر ثبت شد، نقش دانشگاه تهران و دانشکده‌های گوناگون آن مهم و تا حدود زیادی تاثیر گذار بوده است. دانشجویان در دانشگاه تهران همواره نقش بی‌بدیلی در اتفاقات مهم ایران داشتند. آنان در مقاطع گوناگون پس از تاسیس دانشگاه علیه حکومت پهلوی شوریدند و در وقوع انقلاب نقش بی‌ظنیری ایفا کردند. تبدیل این دانشگاه به کانون مبارزه با استبدادطلبی محمدرضا پهلوی پس از کودتای ۲۸ مرداد ۳۲ و مرکز اصلی انقلابیونی که در مسجد دانشگاه تهران تا وقوع انقلاب اسلامی تحسن کردند، هیچ‌گاه از ذهن دانشگاهیان نخواهد رفت. علاوه بر اینها دو روز مهم ۱۶ آذر ۱۳۳۲ - که آن‌روز دانشجو می‌نامیم - و ۱۳ آبان ۱۳۵۷ روزهایی هستند که دانشگاه تهران نقش تاثیر گذار خود را در اتفاقات پیش از انقلاب اسلامی نشان داد. دانشگاهی که پس از انقلاب نیز همواره کانون اتفاقات و تاثیر گذاری‌های فراوان بوده است. روز هشتم خرداد ۱۳۱۳ مجلس شورای ملی قانون تاسیس دانشگاه تهران را تصویب کرد. قانونی که سرمنشاء تاسیس یکی از بزرگ‌ترین نهادها و مراکز علمی، آموزشی، سیاسی و فرهنگی کشور بود.

مدارس عالی

اولین باری که در ایران مدارس جدید تاسیس شد به دوران صفویه بازمی‌گردد. این تاسیس حاصل انتقال علوم و معارف جدید از اروپا به ایران بود و اولین مدرسه جدید در سال ۱۲۱۲ در ارومیه آغاز به کار کرد. اندیشه ایجاد مرکزی برای آموزش عالی در ایران و به تعبیر دیگر دانشگاه، نخستین بار با تاسیس دارالفنون در سال ۱۲۳۰ با رشته‌های مهندسی، داروسازی، طب و جراحی، توپخانه، پیاده‌نظام، سواره‌نظام و معدن‌شناسی به همت میرزاتقی خان امیرکبیر عملی شد. اما با آشنایی بیشتر ایرانیان با فرهنگ اروپایی در سال ۱۳۰۷ محمود عباسی پیشنهاد راه‌اندازی مرکزی جامع که در آن همه یا اغلب دانش‌ها وجود داشته باشد را با علی اصغر حکمت، وزیر وقت فرهنگ در میان نهاد.

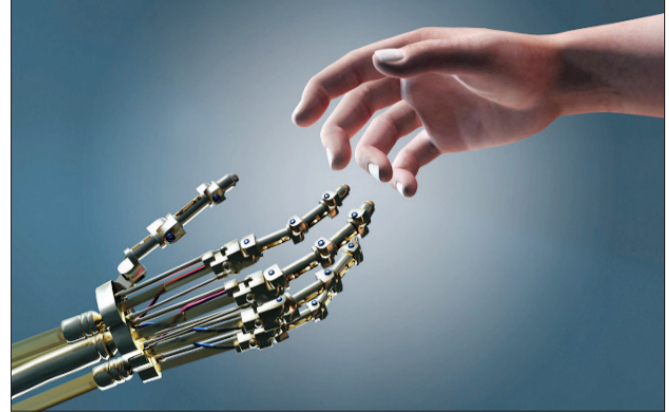
قانون تشکیل دانشگاه تهران

به موجب این قانون «از مدارس عالی آن زمان از قبیل دارالمعلمین عالی، مدرسه حقوق و علوم سیاسی و مدرسه عالی طب» دانشگاه تهران و اجزای مختلف آن ایجاد شد. پس از ارائه لایحه تشکیل دانشگاه تهران به مجلس، این لایحه با حضور حکمت، سرپرست وزارت معارف و با در نظر گرفتن پیشنهادات نمایندگان در کمیسیون معارف اصلاح و بری تصویب تقدیم صحن مجلس شد. در نهایت این طرح با قیام و قعود از تصویب نمایندگان گذشت.

اندیشه

اخلاق علم توضیح می‌دهد که چرا نباید نگران پیشرفت هوش مصنوعی باشیم

هوش مصنوعی به جای انسان

کنند: «با توجه به برقی مصر فی کامپیوترهای الکترونیکی کنونی، کامپیوتری که قابلیت و قدرت ذخیره‌سازی و پردازش ذهن انسان را داشته باشد، نیازمند بیش از ۱۰ تراوات برق است که این میزان برق برابر است با برق مصرفی کل بشر روی زمین. این در حالی است که مغز انسان همین فعالیت‌ها را تنها با مصرف توان معادل ۱۰ وات انجام می‌دهد. در طول دهه گذشته هر سه سال سرعت و توان کامپیوترها دو برابر شده است که با در نظر گرفتن این فرض که این دو برابر شدن همچنان در چندین سال آینده نیز ادامه پیدا کند، دست کم ۱۲۰ سال وقت لازم است تا ماشین‌های هوشمند بتوانند از نظر بهره‌وری انرژی با انسان برابری کنند.»

یادآوری می‌کنند پیش از این نیز ماشین‌ها نقش مهمی در زندگی ما داشتند. گرچه بعضی از افراد به این پیشرفت با دیدگاه نگرانی می‌نگریستند. مثلا برای ما تصمیم‌گیری به منظور ساخت ماشین‌ها از ساخت یک آسانسور شروع شد که تصمیم می‌گرفت ما چگونه و کی به در منزل خود خواهیم رسید. ما اجازه دادیم ماشین‌ها به صورت خودکار ما را راهنمایی کنند. ما هر هفته با هواپیماهایی مسافرت می‌کنیم که با خلبانان خودکار هدایت می‌شوند، ماشین‌های ما مشخص می‌کنند که چه زمانی آنها نیازمند سرویس هستند یا چه وقت لاستیک‌ها باید تنظیم باد شوند و در حال حاضر اتومبیل‌ها خود به پارکینگ می‌روند. در مواردی ما به این نتیجه رسیدیم که ماشین‌ها بهتر از انسان‌ها تصمیم می‌گیرند و باید از این جریان شاد باشیم که این ماشین‌ها چنین پتانسیل‌هایی را دارند که فعالیت‌های روزمره را برای ما ممتد و کارآمدتر کنند. او در ادامه شرح می‌دهد ما

اگر کامپیوترها توان انتخاب پرشن‌ها را هم داشته باشند، چه پرشن‌هایی خواهند پرسید؟ چه چیز جالبی خواهند یافت؟

تصمیم‌گیری ماشین‌ها برای بشر

با نادیده گرفتن این مشکل کراوس تصور می‌کنند مانع دیگری در اصل توسعه ماشین‌های هوشمند وجود ندارد. او

خیلی وقت است که تصمیم‌گیری‌هایمان را با ماشین‌ها تقسیم کرده‌ایم و در هر تقسیم کار و شراکتی، طرفین این شراکت بخشی از اختیارات خودش را واگذار می‌کنند اما اگر این شراکت برای یکی از طرفین به صرفه نباشد آن را برهم می‌زنند.

جنگ ماشین‌ها علیه بشر

مسئله دیگری که از نظر لارنس کراوس رشد اختیارات ماشین‌ها ممکن است در آن نگرانی ایجاد کند کنترل ماشین‌ها بر ابزار جنگ مدرن است. به عقیده وی بسیاری از اینکه تصور کنند ممکن است روزی ماشین‌های هوشمند کنترل دکنه‌ای را به دست گیرند که فشار دادن آن منجر به نابودی بشر شود، یا حتی ماشین‌توان برعهده گرفتن و راه‌اندازی و تدارک یک حمله بزرگ را داشته باشند، ابراز نگرانی می‌کنند. کراوس شرح می‌دهد که دلیل نگرانی ما این است که برخلاف ماشین‌ها، تنها به توان تحلیلی خود تکیه نمی‌کنیم، او توضیح می‌دهد: «من فکر می‌کنم این مساله به این دلیل است که ما ماشین‌ها را به پای تصمیم‌گیری می‌رسد ما اغلب به همان اندازه که به تجزیه و تحلیل عقلانی اعتماد می‌کنیم به شهود و ارتباط بین فردی نیز اعتماد می‌کنیم و پیش خود تصور می‌کنیم ماشین‌های هوشمند چنین قابلیت‌هایی ندارند.» او برای توضیح این مساله به‌عنوان مثال بحران خلیج کوبا را یادآوری می‌کند.

ماشین‌های برنده جایزه نوبل

او با گفتن این نکته که امروزه بسیاری از معادلات ریاضی را دانشجویان برعهده کامپیوترها گذاشته‌اند، می‌پرسد اگر کامپیوترها توان انتخاب پرشن‌ها را هم داشته باشند، چه پرشن‌هایی خواهند پرسید؟ چه چیز جالبی خواهند یافت؟ آیا آنها مسائل فیزیک را به همان شیوه‌ای که ما انجام می‌دهیم انجام خواهند داد؟ آیا زمانی را شاهد خواهیم بود که اولین دستگانه جایزه نوبل خودش را دریافت کند؟

آشنایی با روش ابن خلدون در مطالعات تاریخ معروف‌ترین تاریخ‌شناس اسلامی

در عرصه مطالعات تاریخی انجام داد، در آوردن تاریخ به صورت علمی با موجودیت مستقل از طریق طرح و تعریف موضوع و روش‌های خاص منطبق با آن بود. ابن‌خلدون با تعریف موضوع مستقل و مسائل خاص برای تاریخ، که همانا مطالعه جامعه انسانی با مسائل مربوط به آن بود، آن را علم اجتماع و شاخه‌ای از علوم حکمت کرد که دارای موضوع و مسائل عقلی و منطقی خاص خود بود. وی همچنین منطبق با تعریف جدید از موضوع تاریخ، در صدد برآمد تاریخ را از حیث روش‌های تحقیق از زیر سایه سنگین روش‌های نقلی و روایی مرسوم در علوم نقلی و خصوصا حدیث خارج سازد، چراکه روش‌های روایی و نقلی مرسوم نمی‌توانستند در زمینه حصول شناخت در موضوعاتی که این خلدون قصد

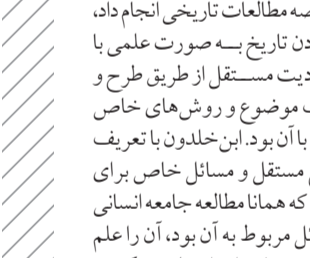
ابن خلدون، تاریخ‌نگار، جامعه‌شناس، مردم‌شناس و سیاستمدار عرب مسلمان است که از پیشگامان تاریخ‌نگاری به شیوه علمی و از پیشگامان علم جامعه‌شناسی است. از معروف‌ترین کتاب‌های وی هم می‌توان به «مقدمه ابن‌خلدون» اشاره کرد که توسط محمد پروین گنابادی به فارسی ترجمه شده است. ابن‌خلدون از معدود مورخان اندیشمند جهان اسلام است که اقدام به تعریف موضوع خاصی برای علم تاریخ کرده و از همان موضوع روش‌های خاص خود را در زمینه شناخت پدیده‌های تاریخی به کار گرفته است. قبل از ابن‌خلدون، در سنت تاریخ‌نگاری اسلامی، تاریخ به لحاظ موضوعی و روش‌شناختی علمی مستقل نبود و متأثر از روش‌های رایج در علوم نقلی و خصوصا حدیث بود. به همین خاطر هم در سنت فکری جهان اسلام تاریخ از همان ابتدا در دیدگاه فلاسفه دارای جایگاه یک علم مستقل برخوردار از موضوع و روش‌های عقلی نبود. در بهترین حالت تاریخ پیش از آنکه به‌عنوان دانشی مستقل مطرح باشد، به جهت فراید علمی خاص آن در تجربه‌اندوزی برای اهل قدرت و حکومت، بیشتر در خدمت اهل سیاست، از جمله سلاطین، دیوانیان، وزرا و امرا بود.

قبل از ابن‌خلدون، در سنت تاریخ‌نگاری اسلامی، تاریخ به لحاظ موضوعی و روش‌شناختی علمی مستقل نبود و متأثر از روش‌های رایج در علوم نقلی و خصوصا حدیث بود

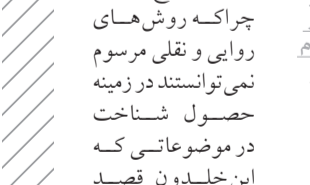
تصمیم‌گیری ماشین‌ها برای بشر با ملاحظه این سابقه در سنت تاریخ‌نگاری اسلامی یکی از مهم‌ترین خدماتی که ابن‌خلدون در زمان خود

سکوت منابع در سیره‌نگاری

پژوهشکده تاریخ اسلام و گروه سیره معصومین (ع) دوشنبه ۱۱ خرداد از ساعت ۱۵ تا ۱۹ نشست سکوت منابع در سیره‌نگاری را برگزار می‌کند. در این نشست معنا و علاج سکوت در بحث‌های سیره‌نگاری به بحث و گفت‌وگو گذاشته می‌شود و احمد پاکچی در این باره سخنرانی خواهد کرد.

وحدت امت اسلام در پرتو حکمت و ولایت عامه

نشست علمی - راهبردی با موضوع «وحدت امت اسلام در پرتو حکمت و ولایت عامه» با حضور حسن جعفریان، متخصص حوزه فلسفه و حکمت اسلامی و مدیر اندیشه‌گاه و تربیت اسلامی، در محل سالن جلسات دانشگاه مذاهب اسلامی (واحد مرکزی)، برگزار می‌شود. این نشست امروز شنبه ۹ خرداد از ساعت ۱۴ تا ۱۵:۳۰ و یزه استادان و دانشجویان تحصیلات تکمیلی در سالن جلسات دانشگاه به نشانی تهران، خیابان انقلاب، خیابان فلسطین جنوبی، خیابان شهید روانمهر، دانشگاه مذاهب اسلامی برگزار خواهد شد. شایان ذکر است به دانشجویان حاضر، گواهی شرکت در این نشست علمی ارائه می‌شود.

خبرنامه

یادبود آئینه‌وند برگزار می‌شود

انجمن ایرانی مطالعات زنان کمیسیون انجمن‌های علمی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مراسم نکوداشت و یادبود مرحوم صادق آئینه‌وند عضو هیات‌موسس و هیات‌مدیره انجمن ایرانی مطالعات زنان را برگزار می‌کند. این مراسم با همکاری خانه اندیشمندان علوم انسانی یکشنبه ۱۰ خرداد ۹۴ ساعت ۱۶ تا ۱۸ در سالن فردوسی واقع در خیابان نجات‌اللهی (ویلا سابق)، نبش خیابان ورشو، خانه اندیشمندان علوم انسانی برگزار می‌شود.

زندگی در اندیشه و عمل امام موسی صدر

بسیست و یکمین نشست اندیشه و عمل با موضوع «گفت‌وگو برای زندگی» دوشنبه ۱۱ خرداد با سخنرانی رسولی پور برگزار می‌شود. در این نشست که از ساعت ۱۷ تا ۱۹ برگزار می‌شود، رسولی پور، استاد دانشگاه خوارزمی الگوی گفت‌وگو برای زندگی را در اندیشه و عمل امام موسی صدر بررسی خواهد کرد. این نشست در موسسه فرهنگی تحقیقاتی امام موسی صدر واقع در تهران، میدان هفت‌تیر، بالاتر از مسجد الجواد، کوچه شریعی، جنب مسجد الرضا، پلاک ۱۰، واحد ۲ برگزار می‌شود.

سکوت منابع در سیره‌نگاری

پژوهشکده تاریخ اسلام و گروه سیره معصومین (ع) دوشنبه ۱۱ خرداد از ساعت ۱۵ تا ۱۹ نشست سکوت منابع در سیره‌نگاری را برگزار می‌کند. در این نشست معنا و علاج سکوت در بحث‌های سیره‌نگاری به بحث و گفت‌وگو گذاشته می‌شود و احمد پاکچی در این باره سخنرانی خواهد کرد.

وحدت امت اسلام در پرتو حکمت و ولایت عامه

نشست علمی - راهبردی با موضوع «وحدت امت اسلام در پرتو حکمت و ولایت عامه» با حضور حسن جعفریان، متخصص حوزه فلسفه و حکمت اسلامی و مدیر اندیشه‌گاه و تربیت اسلامی، در محل سالن جلسات دانشگاه مذاهب اسلامی (واحد مرکزی)، برگزار می‌شود. این نشست امروز شنبه ۹ خرداد از ساعت ۱۴ تا ۱۵:۳۰ و یزه استادان و دانشجویان تحصیلات تکمیلی در سالن جلسات دانشگاه به نشانی تهران، خیابان انقلاب، خیابان فلسطین جنوبی، خیابان شهید روانمهر، دانشگاه مذاهب اسلامی برگزار خواهد شد. شایان ذکر است به دانشجویان حاضر، گواهی شرکت در این نشست علمی ارائه می‌شود.

Advertisement for Farah Al-Farabi University of Sciences (FAU) featuring a grid of 40+ job openings across various fields like medicine, engineering, and education. Includes contact info: www.aiau.ir, www.eiau.ir.